

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของระเบียบวินัยแห่งคนที่ 2 ทฤษฎี ที่กล่าวมาแล้ว สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีของแมอว์ (Mowrer) นั้นเกี่ยวข้องกับจุดกำเนิดของการควบคุมตนเอง ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนของการบำบัดความต้องการจนทำให้เด็กมีความพึงพอใจใน มารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูเขา ซึ่งจะเป็นรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจ ให้เกิดขึ้น กับ ขั้นตอนของการอบรมสั่งสอนหรือพูดหรือการประพฤตินั้นๆ ของมารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูจนเด็กเกิด การเลียนแบบมารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูทั้งทางคำพูด การกระทำ หรือการทำตามที่มารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดู นั้นสั่งสอน ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสุขความพอใจได้เอง โดยไม่ต้องหวังผลจากภายนอก ส่วน ทฤษฎีของเพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) นั้นจะเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของแรงจูงใจ ทางจริยธรรม ซึ่งยึดการควบคุมของอีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นหลัก ซึ่งคนแต่ละ คนก็ย่อมมีบุคลิกลักษณะที่มีความเด่นชัดในตนเอง ทั้งพวกปราศจากจริยธรรม พวกเอาแต่ใจ พวก ชอบบดเคี้ยวตาม พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล และพวกที่เห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ทั้งนั้นย่อม เกิดขึ้นตามลักษณะในภาวะการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในแต่ละคนนั่นเอง

ดังนั้นการที่จะปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะกับเด็กหรือเยาวชนนั้น จึงควรเป็นสิ่งที่ต้องเริ่มต้นจากครอบครัวเป็นอันดับแรก แล้วค่อยสานต่อที่โรงเรียนหรือ สถาบันการศึกษา หรือ โดยใช้สังคมประชิดเข้าช่วยในลำดับต่อมา จึงกล่าวได้ว่า ระเบียบวินัยจะ เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความตระหนักและความร่วมมือของทุกฝ่ายได้เกิดขึ้นก่อนแล้ว

4. หลักการสำคัญของระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพ

เคอร์วินและเมนเดลอร์ (Curwin and Mendler, 2543 : 193-194) ได้กล่าวถึง หลักการ สำคัญของระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

1) การดูแล จัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนเป็นส่วนที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งของการ สอน ซึ่งครู ไม่ต้องการจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แต่ในฐานะที่ทำงานในวิชาชีพชั้นสูงก็ต้อง สามารถที่จะช่วยผู้มาขอรับบริการ โดยหน้าที่ (Client) นั่นคือ นักเรียน ดังนั้นครูควรจะต้องมองว่าเมื่อ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเกิดขึ้น ก็ให้ถือว่าเป็นโอกาสทางวิชาชีพที่จะสอนหรือ ปรับปรุงพฤติกรรมนั้นๆ ให้ดีขึ้น ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งครูควรทุ่มเทในการสอน พฤติกรรมที่ดีให้มากกว่าสอนเนื้อหาวิชา

2) การแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามักจะกลายเป็นความเสียหายในระยะยาว เทคนิคทางด้าน ระเบียบวินัยที่ครูส่วนมากใช้ เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้

หยุด เพื่อที่จะทำการสอนต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ตามเทคนิคเหล่านี้ เช่น การจดชื่อลงกระดาน การพูดว่ากล่าว การพูดจาถากถาง หรือแม้กระทั่งการกักตัว มักจะสร้างความเสียหายในระยะยาวได้ เพราะว่าเป็นการทำลายความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองของนักเรียน (Self-Image) ส่งผลให้นักเรียนลดความอยากที่จะเรียนลงและเพิ่มความคิ่ดิ่งให้มากยิ่งขึ้น

3) ให้ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยการให้เกียรติและศักดิ์ศรี ซึ่งเกียรติศักดิ์ศรีเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิตที่สมบูรณ์ โดยที่ความสำคัญของศักดิ์ศรีนั้นจะมองข้ามไปไม่ได้ การปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยเกียรติและศักดิ์ศรีถือเป็นการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคล คำนึงถึงความต้องการ และเข้าใจในความคิดของเขา ระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพจึงต้องไม่ทำลายเกียรติและศักดิ์ศรี แต่ต้องสร้างความหวังให้เขา โดยที่ครูต้องตั้งคำถามเพื่อถามตนเองในการดำเนินการกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมว่า “สิ่งที่ฉันทำไปนี้กระทบกระเทือนต่อเกียรติและศักดิ์ศรีของฉันอย่างไร ถ้าฉันเป็นนักเรียนแล้วครูทำกับฉันอย่างนี้”

4) ระเบียบวินัยที่ดีต้องไม่ขัดขวางแรงจูงใจของนักเรียน เทคนิคในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาพฤติกรรมใดๆ จะทำให้นักเรียนพ่ายแพ้ตัวเองถ้าเป็นการบั่นทอนแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียน นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนจะก่อปัญหาทางด้านพฤติกรรมค่อนข้างน้อย แต่นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยทั่วไปมักจะขาดแรงจูงใจ ซึ่งต้องการเหตุผลและกำลังใจในการเรียนอย่างยิ่ง โดยแนะนำว่า เมื่อครูจะดำเนินการกับนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมก็ให้ตั้งคำถามว่า “วิธีการที่จะใช้นี้ช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจอะไรบ้าง”

5) ความรับผิดชอบสำคัญกว่าการเชื่อฟัง ซึ่งครูจะต้องแยกแยะความแตกต่างระหว่างความรับผิดชอบกับการเชื่อฟังให้ได้ เนื่องเพราะการเชื่อฟังนั้น หมายถึง การทำตามคำสั่ง คำแนะนำ หรือทำตามทีบอก ส่วนความรับผิดชอบนั้น หมายถึง การตัดสินใจในสิ่งที่ดีที่สุดในสถานการณ์ที่มีความจำเป็นในเรื่องสุขภาพ ความปลอดภัย แต่เมื่อประยุกต์ใช้กับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งส่วนมากจะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งนักเรียนมักจะทำต่อต้าน ดังนั้นความรับผิดชอบจะเจริญงอกงามอย่างช้าๆ ได้เมื่อนักเรียนมีโอกาสที่จะพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบในการตัดสินใจ ครูจึงควรให้โอกาสกับนักเรียนในลักษณะอย่างนี้เป็นประจำ

จากหลักการสำคัญของระเบียบวินัยที่มีประสิทธิภาพของ เคอร์วินและเมนเดลเลอร์ (Curwin and Mendler's discipline with dignity) สามารถสรุปได้ว่า การจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนนั้นเป็นส่วนที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งของการสอน การแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนจะต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว ต้องปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยการให้เกียรติและศักดิ์ศรี การมีระเบียบวินัยที่ดีต้องไม่ขัดขวางแรงจูงใจของนักเรียน และต้องสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนให้ได้

5. ลักษณะของผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง

สุภาพร จันทรศิริโยธิน (2526 : 6) และวิไลพร จันทรศิริ (2530 : 12-13) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง คือ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ เคารพ ในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีลักษณะมุ่งอนาคต มีความเป็นผู้นำ มีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความอดทนขยันหมั่นเพียร รู้จักเสียสละและมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และยอมรับการกระทำของตน

โสภกา แก่นเพชร (2530 : 10-11) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองคือ เป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้หน้าที่ และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี รู้จักเสียสละ มีความอดทน มีความตั้งใจเพียรพยายาม และยอมรับผลการกระทำของตน

พรรณทิพย์ พื้นทอง (2534 : 7) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองคือ เป็นผู้ที่มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีความตรงต่อเวลา และยอมรับการกระทำของตน

ศศิธร ดีเหมาะ (2539 : 7-8) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองในด้านต่างๆ ดังนี้

1) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ มีความแน่ใจหรือมั่นใจในความสามารถของตนว่าจะกระทำให้สำเร็จได้ ใฝ่อย่างถูกต้องมีเหตุผล อีกทั้งยังมีความเชื่อว่า ความสำเร็จตามที่ตั้งใจเป็นผลมาจากความสามารถ ทักษะหรือการกระทำของตนเอง

2) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี คือ สามารถนำ ชักจูง แก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ รับผิดชอบต่อกลุ่มได้ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนให้การสนับสนุนกลุ่มเมื่อตนเองเป็นผู้ตามได้อย่างดี

3) มีความรับผิดชอบ คือ การรู้จักขอบเขตภาระหน้าที่หรือบทบาทของตนเอง สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้เกิดผลดีตามความสามารถได้ และติดตามผลงานที่กระทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ ตลอดทั้งสามารถยอมรับในการกระทำของตนเองทั้งในด้านที่เป็นผลดีหรือไม่ดี

4) มีความตรงต่อเวลา คือ การที่บุคคลทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้ตรงกับเวลา หรือให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดให้ เช่น มาตรงตามเวลานัดหมาย ส่งการบ้านตามเวลาที่กำหนด

5) เคารพต่อกฎระเบียบของสังคมทั้งต่อหน้าและด้านหลัง คือ การประพฤติปฏิบัติ โดยไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ทั่วไปของสังคม รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้ทั้งต่อหน้าและด้านหลัง

6) มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ลักษณะของพฤติกรรมหรือความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่คิดและกระทำโดยไม่หลอกลวงตนเองหรือผู้อื่น ไม่ทุจริต ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่มีชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และตะอวยเกรงกลัวต่อบาป

7) มีความเสียสละ คือ การยอมเสียสละสิทธิ และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น โดยการช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือประสบภัยพิบัติให้ได้รับความสะดวกและมีความสบายใจมากขึ้น

8) มีความอดทนขยันหมั่นเพียร คือ การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพยายามอย่างสม่ำเสมอ มุ่งปฏิบัติหน้าที่การงานจนสำเร็จ

9) ยอมรับผลการกระทำของตน คือ การที่บุคคลรู้ว่าสิ่งที่ได้กระทำลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี และเต็มใจที่จะแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีนั้น เช่น การยอมรับผิดเมื่อได้กระทำความผิด ยอมรับในผลงานที่ได้กระทำไปทั้งที่ถูกต้องและผิดพลาด

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะความมีระเบียบวินัย ซึ่งปรากฏอยู่ในส่วนของมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 คือ ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ผู้เรียนมีความประหยัด ผู้เรียนมีความเกรงใจผู้อื่น เมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนร่วมและสุภาพ คือ ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ สามารถประยุกต์เป็นลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองได้

ส่วน สุพัตรา เทียนอุดม (2536 : 44-46) ได้กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง โดยสามารถที่จะจำแนกออกได้ใน 4 พฤติกรรมหลักพร้อมทั้งให้รายละเอียด ดังนี้

1) การตั้งใจทำงาน ประกอบด้วย การทำงานที่ได้รับมอบหมายทันทีโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง พยายามทำงานจนเสร็จโดยไม่เล่น ไม่คุย อดทนทำงานจนเสร็จโดยไม่เลิกทำ กลางคันทำงานตามหน้าที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบ โดยไม่ต้องเตือน จดงานที่ตนต้องทำได้อย่างแม่นยำและติดตามสอบถามถึงงานที่ตนเองได้รับมอบหมายในวันที่ขาดเรียน เตรียมอุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อม ตรวจสอบการบ้านหรืองานที่ทำเสร็จ แล้วหาข้อบกพร่อง และเขียนหนังสือหรือจดงานหรือทำแบบฝึกหัดอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

2) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังในการทำกิจกรรมต่างๆ ไม่แย่งที่นั่งหรือสิ่งของของผู้อื่น โดยเมื่อต้องการยืมสิ่งของของผู้อื่นจะต้องขออนุญาตก่อน และไม่พูดสอดแทรกขึ้นกลางคันขณะที่ผู้อื่นกำลังพูดอยู่

3) การตรงต่อเวลา ประกอบด้วย การทำกิจวัตรประจำวันส่วนตัวเป็นเวลา มาโรงเรียนและกลับบ้านตรงเวลา เข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธงและหน้าห้องเรียนตรงเวลา และส่งงานหรือการบ้านตรงเวลา

4) การปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคม ประกอบด้วย การแต่งตัวถูกระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน มาโรงเรียนทุกวัน ทำงานหรือทำกิจกรรมตรงกับวิชาที่ครูกำลังสอน ไม่นำของกินเข้ามารับประทานในห้องเรียน ห้องสมุด ห้องประชุม หรือห้องนอน ทั้งขณะลงในที่เก็บขยะ ไม่ขีดเขียนบนฝาผนังอาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะนักเรียน จัดเก็บสิ่งของหรืออุปกรณ์ให้เป็นที่เป็นที่หลังจากใช้งานเสร็จ รักษาความสะอาดของสมุด หนังสือ โดยไม่ฉีกหรือขีดเขียนเล่น ไม่ว่าจะเล่นเกมใดๆ จะเล่นตามกติกา ไม่ลองหรือเสพสิ่งเสพติด เช่น ทินเนอร์ บุหรี่ ไม้ขีด ไม้ยเงิน สิ่งของของผู้อื่น ไม่เล่นการพนัน เช่น ไพ่ โยนแปะ ปฏิบัติตามกฎหมาย รับประทานอาหารที่มีคุณค่า รักษาร่างกาย และเสื้อผ้าให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ และพูดจาสุภาพเรียบร้อย

จากลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองข้างต้น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามแต่ทักษะของผู้รู้แต่ละท่าน หากแต่พอที่จะสรุปความสอดคล้องโดยส่วนใหญ่ของผู้ที่กล่าวถึงในแต่ละคน ได้ว่า ผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองจะต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้ นั่นคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความอดทน ตรงต่อเวลา เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ฐานะที่และกระทำตามหน้าที่อย่างดี และต้องเป็นผู้ที่ยอมรับในการกระทำของตนเองด้วย

6. สาเหตุที่นักเรียนขาดระเบียบวินัย

การที่นักเรียนขาดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อาจมีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกันหลายประการ ดังที่ สมพร สุทัศนีย์ (2541, อ้างถึงใน อุทุมพร พรายอินทร์, 2542 : 23-25) ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ในโรงเรียนที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา โดยได้ระบุถึงสาเหตุที่นักเรียนขาดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมว่า มีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนซึ่งเป็นคนที่มีปัญหา จากตัวครู จากรูปแบบการปกครองในห้องเรียนหรือในโรงเรียน และจากกฎและระเบียบต่างๆ ของห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริหารหรือครูเป็นผู้กำหนด โดยนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้

มาลินี จุฑะรพ (2539 : 287-288) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่มาจากตัวนักเรียนซึ่งเป็นคนที่มึปัญหาว่า อาจมาจากสภาพทางร่างกายของนักเรียนที่ไม่สมบูรณ์ เช่น นักเรียนคนใดที่สุขภาพไม่ดี ก็อาจนั่งหลักในห้องเรียนและมีอารมณ์ไม่คงที่ หรืออาจมาจากสภาพส่วนตัว เช่น ชอบทำอะไรตามใจตัวเอง ชอบเลียนแบบความประพฤติที่ไม่ดีของผู้อื่น หรืออาจมาจากสภาพทางจิตใจ เช่น เป็นนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างหรือทะเลาะกันเป็นประจำ ทำให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ไม่ปกติ จึงชอบที่จะแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวอยู่เสมอ

ส่วนสาเหตุที่มาจากตัวครู ซึ่งครูทำหน้าที่สั่งสอน อบรม และขัดเกลานิสัยของนักเรียน ในสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ครูย่อมมีอำนาจสิทธิ์ขาดในการควบคุมห้องเรียน แต่บางครั้งจะสังเกตได้ว่า ครูคนหนึ่งเข้าสอนนักเรียนจะไม่ชุกชจน แต่ครูอีกคนหนึ่งเข้าสอนนักเรียนจะไม่สนใจฟังและมีพฤติกรรมแปลกๆ ครูส่วนใหญ่คิดว่า นักเรียนมีความประพฤติไม่ดีเนื่องเพราะมีสาเหตุจากนักเรียนและจากทางบ้านของนักเรียนเอง หากแต่ครูไม่เคยคิดว่าสาเหตุอาจมาจากตัวของครูเอง ก็ได้ เช่น สอนไม่ดี ไม่เตรียมการสอน พูดจาไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจเรียน ชุกชจน หอบอกลื้อ หรือเกิดจากความไม่ยุติธรรมของครู เช่น ครูผู้ชายรักนักเรียนผู้หญิง ครูผู้หญิงรักนักเรียนผู้ชาย จึงทำให้นักเรียนมีอาการกระด้างกระเดื่อง ดื้อดึงและก้าวร้าว หรือเกิดจากการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมของครู เช่น นุ่งกระโปรงสั้นจนเกินไป ใส่เสื้อบาง จนทำให้นักเรียนไม่สนใจการเรียนการสอนหากแต่มาสนใจการแต่งกายของครูแทน หรือเกิดจากการที่ครูไม่ให้ความสนใจในการสอน โดยมีการละทิ้งห้องเรียนเพื่อไปจับกลุ่มคุยกัน มาโรงเรียนสาย กลับก่อนเวลา เป็นเหตุให้นักเรียนขาดศรัทธาและไม่เชื่อฟัง

การที่ครูไม่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่างของนักเรียนซึ่งติดตัวมาจากบ้าน เช่น ภาษาที่นักเรียนพูดหรือการกระทำบางอย่างที่นักเรียนลอกทำตามมาจากที่บ้าน เมื่อนักเรียนมากระทำที่โรงเรียนแล้วครูแสดงอาการ ไม่ยอมรับ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนจะรู้สึกคับข้องใจ ทำให้กลายเป็นคนที่ก้าวร้าวและก่อวุ่นขึ้นเรียนได้

การที่ครูไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญแก่นักเรียนย่อมเกิดปัญหาพฤติกรรมตามมา เนื่องด้วยธรรมชาติของมนุษย์ต้องการให้คนอื่นเห็นคุณค่า หากไม่เป็นไปเช่นนั้นก็จะเกิดการเรียกร้องความสนใจ เช่น ด้วยการพูดคุยเสียงดัง พูดโพล่งออกมาโดยไม่ได้รับอนุญาต ชุกชจนจนเกินเหตุ

นอกจากนี้สาเหตุจากการปกครองห้องเรียนก็มีส่วนทำให้นักเรียนขาดระเบียบวินัยมีความประพฤติไม่เหมาะสม ดังนี้

การปกครองแบบเผด็จการ เนื่องจากครูเป็นคนที่เอาแต่ใจตัวเอง ชอบใช้อำนาจจนเกินเหตุ เช่น การล้อเลียนครู แทนที่ครูจะปฏิบัติไปตามเหตุผล แต่ครูกลับใช้อำนาจโดยการผลักนักเรียนไปกระแทกกับผนังห้องเรียน คำว่าขู่ว่าจะไล่ออกจากโรงเรียน โดยครูไม่เคยสืบหาสาเหตุหรือตั้งปัญหาเพื่อถามตัวเองว่า เพราะเหตุใดนักเรียนจึงทำเช่นนั้น การใช้อำนาจจนเกินเหตุจะทำให้ นักเรียนมีความโกรธแค้น เก็บกด ไม่ยอมรับผิดชอบและมักจะแสดงออกด้วยการแค้นครูในภายหลัง เช่น ทบุงกระชกห้องเรียนในวันหยุด รื้อคัน โต๊ะครู หรือกระทำการอย่างอื่นเพื่อเป็นการแค้น

การปกครองที่เข้มงวดควบคุมขั้นเกินไป เช่น กำหนดให้ทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงความต้องการและความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจ เกิดความไม่มั่นใจ จนเป็นสาเหตุให้นักเรียนมีปฏิกริยาก้าวร้าวในสถานการณ์ที่เขาทนไม่ได้

การปกครองตามสบาย โดยนักเรียนจะเรียนหรือไม่เรียนก็ได้ เวลาสอนนักเรียนจะฟังหรือไม่ฟังก็ได้ ไม่มีการดู การว่ากล่าวตักเตือน ไม่มีการดำเนินการหากนักเรียนทำผิดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยครูจะสอนเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้อำนาจถึงเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การปกครองเช่นนี้จะทำให้นักเรียนขาดความเ็นระเบียบ ซุกซน เย้าแหย่เพื่อนนักเรียนด้วยกันจนเกิดความวุ่นวายภายในห้องเรียน

ส่วนสาเหตุอีกประการ คือ กฎและระเบียบต่างๆ ของห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริหารหรือครูเป็นผู้กำหนด โดยนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ที่อาจนำมาซึ่งการขาดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ดังนี้

กฎและระเบียบที่ขัดกับพัฒนาการของเด็ก เช่น ห้ามพูดคุยในห้องเรียน ห้ามลุกจากที่นั่ง ซึ่งเป็นการขัดกับธรรมชาติและพัฒนาการของนักเรียน โดยเฉพาะวัย 6-12 ขวบ และหากว่ากฎนั้นขัดกับกระบวนการเรียนการสอนด้วยแล้วที่มุ่งให้นักเรียนเป็นผู้แสดงบทบาทมากขึ้น ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองมากขึ้น ก็ยิ่งทำให้นักเรียนขาดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้มากขึ้นด้วย หรือ กฎและระเบียบที่เข้มงวดเกินไป โดยไม่ยืดหยุ่น ไม่คำนึงถึงเหตุผล กฎและระเบียบเช่นนี้ มักจะมีส่วนทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน ไม่ดี ซึ่งกฎระเบียบประเภทนี้มักได้รับการฝ่าฝืนจากนักเรียนอยู่เสมอในประจำ สุดท้าย คือ กฎและระเบียบที่ไม่คงเส้นคงวา ทำให้นักเรียนเกิดความสงสัย ไม่มั่นใจและวิตกกังวล เพราะการกระทำอย่างเดียวกันในบางครั้งถูกแต่บางครั้งก็ผิด (สมพร สุทัศน์, 2541, อ้างถึงใน อุทุมพร พรายอินทร์, 2542 : 23-25)

โดยสรุปแล้ว การที่นักเรียนขาดระเบียบวินัยหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น มีสาเหตุด้วยกันหลายประการ คือ สาเหตุที่เกิดจากตัวของนักเรียนเอง สาเหตุที่เกิดจากตัวของ

ครูผู้สอน สาเหตุที่เกิดจากรูปแบบการปกครองในห้องเรียนหรือในโรงเรียน และสาเหตุจากกฎและระเบียบต่างๆ ของห้องเรียนซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริหารหรือครูเป็นผู้กำหนด โดยนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ ไม่ได้ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ไม่มีความเป็นไปได้ในการใช้งาน ไม่มีความเป็นธรรม และที่สำคัญ คือ ไม่สามารถนำมาใช้ได้จริง เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยด้านจิตวิทยาการศึกษา อายุและวุฒิภาวะของนักเรียน ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็น ที่สามารถอธิบายแก่นักเรียนได้ ถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสภาพบรรยากาศต่างๆ

7. การส่งเสริมปลูกฝังความมีระเบียบวินัย

ขำเถื่อง วุฒิจันทร์ (2524 : 57, อ้างถึงใน หัตยา สารสิทธิ์, 2541 : 32) ได้เสนอแนวทางในการส่งเสริมหรือปลูกฝังความมีระเบียบวินัยไว้ ดังนี้ คือ สอนให้มีความละเอียดต่อการกระทำชั่วและเกรงกลัวต่อความชั่ว ให้มีความอดทนและความสงบเสียม ชัดมั่นในข้อห้าม 5 ประการ และข้อที่ควรประพฤติ 5 ประการ (เบญจศีล-เบญจธรรม) มีคุณสมบัติของคนดีหรือของผู้ดี มีคุณธรรมประจำใจอันประเสริฐ (อริยทรัพย์ 7) มีจรรยาบรรณของวิชาชีพต่างๆ และมีการรักษาความสะอาด

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 : 283-286) ได้เสนอรูปแบบในการส่งเสริมหรือปลูกฝังความมีระเบียบวินัยไว้ ดังนี้

1) รูปแบบการฝึก (Training Model) เป็นรูปแบบที่ต้องการให้พฤติกรรมของนักเรียนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดได้โดยอัตโนมัติ แต่พฤติกรรมเหล่านั้นจะเกิดขึ้นได้ก็โดยอาศัยการฝึกเป็นหลัก เช่น การยกมือเพื่อตอบคำถาม การเข้าแถวเพื่อเดินเข้าหรือออกจากห้องเรียน หรือการขออนุญาตเพื่อลุกจากที่นั่ง เป็นต้น

2) รูปแบบการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification Model) เป็นวิธีการที่นำเอาหลักการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขมาใช้พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ประเด็นสำคัญอยู่ที่การให้แรงเสริมทางบวกแก่พฤติกรรมที่พึงปรารถนาแต่จะเพิกเฉยหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

3) รูปแบบพลวัตจิต (Psychodynamic Model) เป็นรูปแบบที่มีฐานอยู่บนความคิดที่ว่า การทำความเข้าใจนักเรียนเป็นการแก้ปัญหาระเบียบวินัย ซึ่งเป็นรูปแบบที่ชี้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียน ซึ่งการที่จะเข้าใจได้นั้นต้องอาศัยการศึกษาเพื่อหาสาเหตุทางอารมณ์ที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ

4) รูปแบบพลวัตกรกลุ่ม (Group Dynamic Model) เป็นรูปแบบที่มีจุดเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและระหว่างสมาชิกภายในห้องเรียน ซึ่งการใช้รูปแบบพลวัตกรกลุ่มให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการกำเริบเบียบวินัยของนักเรียนได้นั้น จำเป็นที่ครูต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความตื่นตัวต่อสถานการณ์ที่จะทำให้ทราบอยู่ตลอดเวลาว่ามีอะไรเกิดขึ้นในห้องเรียนและสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้ในทันทีที่ต้องการ ส่วนประการที่ 2 คือ ครูสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนได้พร้อมๆ กัน และมีความคล่องแคล่วในการใช้เวลาเพื่อการควบคุมห้องเรียนของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5) รูปแบบความเจริญทางสังคมและส่วนตัว โดยรูปแบบชนิดนี้จะเน้นการปลูกฝังระเบียบวินัยแห่งตน ซึ่งถือเป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิต ซึ่งความสามารถในการบรรลุถึงความมีระเบียบวินัยแห่งตนนี้ มาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก โดยเฉพาะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทารกกับมารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดู อันเป็นทางที่จะนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเอง หรือความสามารถในการควบคุมตนเองได้เมื่อโตขึ้น โดยจะปรากฏในเด็กปกติที่มีอายุ 8-10 ปี และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ส่วนกระทรวงศึกษาธิการ (2547 : ออนไลน์) ได้เสนอแนะมาตรการและกิจกรรมต่างๆ ให้สถานศึกษาได้ดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ เร่งรัดดำเนินการปลูกฝัง และเสริมสร้างคุณธรรมค่านิยมที่มีความสำคัญยิ่งต่อเยาวชนและชาติบ้านเมืองอย่างน้อย 3 ประการ คือ ความมีระเบียบวินัย การประหยัดและออม และความรักชาติที่ถูกต้อง เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ความมีระเบียบวินัย ก็เป็นหนึ่งในสามประการที่จะต้องเร่งส่งเสริม ปลูกฝังและเสริมสร้าง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงเหตุผลที่มา คุณค่าคุณประโยชน์ของกฎระเบียบที่มีต่อบุคคลและส่วนรวม เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักในคุณค่าคุณประโยชน์ของการประพฤติปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และเพื่อฝึกให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบ จนเกิดเป็นคุณลักษณะประจำตัวที่จะควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎและระเบียบนั้น โดยได้เสนอแนะแนวทางใน 3 ประการ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการศึกษาให้นักเรียนรู้ เข้าใจและตระหนักในเหตุผล ที่มา คุณค่าคุณประโยชน์ของกฎระเบียบ ที่มีต่อบุคคล สังคมส่วนรวม และคุณค่าคุณประโยชน์ของการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบ

2. ฝึกให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ จากหน่วยงานที่ง่ายหรือทั่วไป ผู้ที่ยากละเอียดอ่อนมากขึ้น จนเกิดความเคยชินเป็นอุปนิสัยหรือคุณลักษณะประจำที่จะควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ด้วยตนเอง เป็นต้นว่า ในเรื่อง การแต่งกาย ระเบียบแถว การแสดงความเคารพครูอาจารย์ การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามคำสอน คำสั่งครูอาจารย์ เช่น ใน

เรื่องการทำกรบ้าน การส่งผลงานในบทเรียน ฯลฯ การปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่
ได้รับมอบหมาย การกำหนดตารางการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมประจำวัน การรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน การทิ้งขยะเป็นที่และการช่วยกันเก็บขยะใน
บริเวณโรงเรียน การปฏิบัติตามกฎจราจร การรักษามรรยาทในห้องสมุดและห้องประชุม ฯลฯ

3. จัดให้มีการชมเชย ยกย่อง สรรเสริญนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มที่เป็นผู้ประพฤติ
ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ได้เป็นอย่างดี

การฝึกนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบจนเกิดเป็นอุปนิสัย ซึ่งสามารถ
ควบคุมความประพฤติของตนเองได้ด้วยตนเอง จะต้องอาศัยการฝึกอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่
ยาวนานโดยอาศัยรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการต่างๆ เข้ามาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับ
ปัจจัยที่แวดล้อมหรือเกี่ยวข้องอย่างสมดุล ดังนั้น ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์
ทุกคนจะต้องร่วมมือกันฝึกฝนนักเรียนด้วยความเอาใจใส่ ด้วยความรัก และความปรารถนาดี
ตลอดเวลาผลที่ดีจึงจะเกิดขึ้นได้

8. ระเบียบวินัยในห้องเรียนและพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

ตามที่ได้สรุปไปแล้วถึงความหมายของระเบียบวินัย ซึ่งหมายถึง ความสามารถของ
บุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง ให้อยู่ในแบบแผนตามที่มุ่งหวัง เพื่อให้
สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต แต่ในส่วนของ
ระเบียบวินัยในห้องเรียนนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ระเบียบวินัยในห้องเรียน หมายถึง ระเบียบแบบแผนหรือข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดขึ้น
เพื่อให้นักเรียนในห้องเรียนมีพฤติกรรมเป็นไปตามความต้องการ โดยไม่เป็นอุปสรรคหรือขัดขวาง
ต่อการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างเรียบร้อย (ศราวุธ วงศ์ทอง, 2536 : 19)

ระเบียบวินัยในห้องเรียน หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งสามารถ
เอื้อประโยชน์ให้ครูดำเนินบทเรียน โดยปราศจากสิ่งรบกวนอันเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของ
นักเรียน (Dunhill, 1964 : 1)

จากความหมาย ดังที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้น อาจพอสรุปได้ว่า ระเบียบวินัยในห้องเรียนนั้น
หมายถึง สิ่งที่ได้กำหนดขึ้นภายในห้องเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์และ
พฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันภายในห้องเรียนด้วยความสงบสุข เอื้อประโยชน์
ให้ครูสามารถดำเนินบทเรียนได้โดยปราศจากสิ่งรบกวน อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนิน
กิจกรรมต่างๆ ของห้องเรียน

โดยเมื่อมีการกล่าวถึง ระเบียบวินัยในห้องเรียน ก็จำเป็นต้องมีการกล่าวถึงพฤติกรรม ความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนควบคู่ไปด้วย เพราะวินัยในห้องเรียนจะเกิดขึ้น ได้มาน้อยเพียงใด ย่อมต้องอาศัยการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน เป็น ปัจจัยในการกำหนดเพียงนั้น ซึ่ง ศราวุธ วงศ์ทอง (2536 : 5) ได้กล่าวถึง ขอบเขตของพฤติกรรม ความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน โดยสามารถที่จะจำแนกออกเป็น 2 พฤติกรรมหลัก ดังนี้

1. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนขณะที่ครูสอน ได้แก่ การไม่ แหย่เพื่อน ไม่ส่งเสียงดัง ไม่นำสิ่งของมาเล่น ไม่ลุกเดินจากที่ ไม่เล่นกับเพื่อน ไม่พูดสอดแทรกครู
2. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนขณะที่ครูให้งานทำ ได้แก่ การทำงานที่ครูมอบหมาย ไม่ลุกเดินจากที่ ไม่เล่นกับเพื่อน และไม่คุยกัน

ส่วน อีเวทสัน(Evertson, 2540 : 19-29) ได้กล่าวเอาไว้ถึงกระบวนการของห้องเรียน ระดับประถมศึกษา ซึ่งกระบวนการของห้องเรียนดังกล่าวนี้ หมายถึง แนวทางที่จะทำให้แต่ละ งานกิจกรรม สิ่งที่ต้องทำหรือที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำภายในห้องเรียน สามารถดำเนินไปอย่างมี ลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถป้องกันพฤติกรรมหรือจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ นักเรียนและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนด้วยความราบรื่น

ดังนั้น จึงสามารถนำกระบวนการของห้องเรียน ในบางกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน มากำหนดเป็นขอบเขตของพฤติกรรม ความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนได้ เนื่องจากกระบวนการของห้องเรียนดังกล่าว บางกระบวนการมีความครอบคลุมในแต่ละงาน กิจกรรม สิ่งที่ต้องทำหรือที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ ภายในห้องเรียนอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์อยู่แล้ว ดังนี้

1. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเริ่มต้นแต่ละวัน
2. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการแจกอุปกรณ์หรือเอกสารการเรียน
3. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการก่อนเริ่มต้นบทเรียน
4. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะครูกำลังสอน
5. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนเมื่อครูถูกรบกวนขณะที่ครูกำลังสอน
6. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะนั่งทำงานรายบุคคล
7. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะอยู่ในกลุ่มย่อย
8. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะอยู่นอกกลุ่มย่อย
9. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนเมื่อการทำงาน of นักเรียนเสร็จสมบูรณ์

จากขอบเขตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอที่จะประมวลโดยองค์รวม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและครอบคลุมในแต่ละประเด็นที่เป็นพฤติกรรมหลัก โดยอิงอยู่บนพื้นฐานทางธรรมชาติในบทบาทของทั้งครูและนักเรียนที่สามารถเกิดขึ้นได้ในห้องเรียน พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน จึงมีขอบเขตของพฤติกรรมใน 3 ลักษณะ ดังนี้

พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเริ่มต้นแต่ละวัน
2. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการแจกอุปกรณ์หรือเอกสารการเรียน
3. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการก่อนเริ่มต้นบทเรียน

พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะครูกำลังสอน
2. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนเมื่อครูอุทธรณ์ขณะครูกำลังสอน

พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการทำงาน ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะนั่งทำงานรายบุคคล
2. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะอยู่ในกลุ่มย่อย
3. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนขณะอยู่นอกกลุ่มย่อย
4. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนเมื่อการทำงานของนักเรียนเสร็จสมบูรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

การสื่อสารของครูที่ใช้กับนักเรียนในห้องเรียนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง วิธีการสื่อสารที่ดีจึงต้องไม่ใช่การขู่เข็ญหรือคุกคามนักเรียน แต่ต้องเป็น ไปเพื่อสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นให้เกิดขึ้นในห้องเรียนเพื่อ ให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ และมีความรู้สึกลดภัยในขณะที่อยู่ในห้องเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน เมื่อเกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นแล้ว นักเรียนจะเกิดความรักในตัวครู และจะไม่สร้างพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอน หรือการกระทำที่ขัดต่อระเบียบวินัยของห้องเรียน ซึ่งในการที่จะกระทำให้เกิดความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ ครูคือ ผู้ที่มีความสำคัญ ดังที่ กิโนตท์ (Ginott, อ้างถึงใน Charles, 2543 : 49) กล่าวไว้ว่า “ครูคือผู้ที่มีอำนาจมากที่สุดตลอดจนเป็นผู้สร้างบรรยากาศในห้องเรียน ครูจึงเป็นผู้สร้างความรู้สึกรักให้แก่

นักเรียนว่าเขาเป็นมนุษย์หรือไม่ นักเรียนที่ไม่คิดว่าเขาเป็นมนุษย์ก็จะเกิดความรู้สึกที่เก็บกดอยู่ตลอดเวลา และจะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ ครูต้องเป็นผู้บรรเทาความรู้สึกดังกล่าวนี้”

จะเห็นได้ว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูที่ใช้ในห้องเรียนนั้น มีผลกับนักเรียนมากกว่าเฉพาะเรื่องของความรู้ แต่ยังรวมถึงการสร้างให้นักเรียนเป็นคนที่มีรู้จักคุณค่าของตนเองซึ่งสิ่งนี้จะนำมาซึ่งความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน โดยที่ กิโนทต์ ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ของการใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครูกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนไว้ว่า “การพูดของครูและพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการพูดนั้นมีความเชื่อมโยงกันอย่างเข้มแข็ง ครูต้องเตรียมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งไม่มีสิ่งใดสำคัญไปกว่าบรรยากาศทางสังคมที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี ให้เกิดขึ้นในห้องเรียน ปัญหาระเบียบวินัยทางด้านพฤติกรรมจะลดลงหรือหมดไป”

จากคำกล่าวของ กิโนทต์ ดังกล่าวทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของครู ว่ามีส่วนที่เกี่ยวข้องหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมที่มีระเบียบวินัยของนักเรียนได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดสิ่งที่ดีต่อการเรียนการสอน เพราะเมื่อนักเรียนมีระเบียบวินัยก็จะทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ไม่เกิดพฤติกรรมที่เป็นการรบกวนครูผู้สอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮามิลิน (Hamelin, 2003 : online) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง อัจฉริยะภาษาที่เป็นเครื่องมือในการจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงบทบาทของอัจฉริยะภาษาของครูที่นำมาใช้ในการจัดการห้องเรียน โดยมีรูปแบบของอัจฉริยะภาษาที่ศึกษา จะเป็นการใช้ภาษาท่าทาง และการใช้สัญญาณในการรักษา สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนการสอน มีการสำรวจกลยุทธ์ที่ครูใช้ในการสร้างสรรค์ทำให้เกิดสภาพของห้องเรียนที่ดีซึ่งเหมาะแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน รวบรวมข้อมูลด้วยการลงภาคสนาม โดยใช้การสังเกต บันทึกวิดีโอ สัมภาษณ์และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้เวลาในการศึกษา 1 ปี

จากผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่เป็นอัจฉริยะภาษา ที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ อันจะทำให้เกิดระเบียบวินัยในห้องเรียนและนำมาซึ่งบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี ได้แก่ การสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดอันประกอบด้วย การใช้สัญญาณ การใช้ความใกล้ชิด เช่น การเดินเข้าไปใกล้ การสบตา และภาพลักษณ์ภายนอกของครู สิ่งเหล่านี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้เกิดความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนได้

นอกจากนั้น เฮนเนสซี (Hennessey, 1997 : online) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การตีความข้อตกลงของห้องเรียน โดยใช้การสนทนาระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อวิเคราะห์การสื่อสารในห้องเรียน ประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาเจตนาของครูในการพูดและการตีความของ

นักเรียนที่เกิดขึ้นหลังจากนั้น ซึ่งมีของเขตของพฤติกรรมในการศึกษา ได้แก่รูปแบบของการสนทนาในห้องเรียน การสนทนาภายในกลุ่ม สัญลักษณ์ที่ใช้ในการสื่อสารทั้งที่เป็นคำพูดและไม่เป็นคำพูด การลงข้อสรุปของการสนทนา และเจตนาของการสื่อสาร ซึ่งแนวคิดดังกล่าวพัฒนามาจากทั้งทางสังคมวิทยาและทางด้านภาษาศาสตร์ ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกวีดิทัศน์ พฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียน รวมทั้งสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนาของครูและนักเรียนในห้องเรียน

จากการรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์พบว่า การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียนจะเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันทั้งในด้านของเจตนาในการพูดของครูและการตีความของนักเรียน ขึ้นอยู่กับกระบวนการในการสื่อสารซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสามารถบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจในเจตนาของครูที่มีในข้อตกลงของห้องเรียน สามารถตีความได้ถูกต้องตามความประสงค์ของครู ก็จะนำไปสู่การที่ครูจะสามารถปรับปรุงสภาวะแวดล้อมของห้องเรียนที่เหมาะสมในการเกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่ครูจะนำมาใช้ในการจัดการห้องเรียน ทั้งการสื่อสารที่ใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูด อันจะนำมาซึ่งสภาพของห้องเรียนที่มีความพร้อมที่จะเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งไว้